

The Impact of "Renovation" University on Maintaining Individual and Social Health: A Case Study of Turkey

Ismail Tufan¹, Sanam Asadi Faezi^{1*}

1- Gerontology Department, Akdeniz University, Turkey.

2- PhD Candidate, Akdeniz University, Turkey.

Corresponding author: Sanam Asadi Faezi. PhD Candidate, Akdeniz University, Turkey.

Email: asadifaezisanam@gmail.com

Received: 7 Aug 2021

Accepted: 25 Nov 2021

Abstract

The "Renovation" University is the first university for the elderly in Turkey, which relies on theoretical assumptions and concepts. The solutions given in the field of geriatrics in societies today are to increase life expectancy and to be seen healthy until the end of life. One of the first questions that comes to mind is how will this quality of life be achieved? The "Renovation" university is a gerontology activity with a "lifelong learning" model in line with this goal. The two-dimensional curriculum, theoretically and practically appropriate to the needs of the elderly, conveys useful information and on the other hand helps to acquire new talents and abilities according to the gender of the elderly. For example, cooking is taught for men and repairs are taught for women. By increasing the abilities and information of the elderly in the mental, physical and social fields, it helps to increase the quality of life related to the physical, mental, social aspects and further to maintain health.

Keywords: Learning, Health, Elderly, Theory of rational action.

تأثیر دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» در حفظ سلامتی فردی و اجتماعی: مطالعه موردی کشور ترکیه

اسماعیل طوفان^۱، صنم اسدی فائزی^{۱*}

۱- گروه آموزشی سالمندشناسی، دانشگاه آکدنیز، ترکیه.
۲- دانشجوی دکتری تخصصی، دانشگاه آکدنیز، ترکیه.

نویسنده مسئول: صنم اسدی فائزی، دانشجوی دکتری تخصصی، دانشگاه آکدنیز، ترکیه.
ایمیل: asadifaezisanam@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۸/۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۵/۱۶

چکیده

دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» اولین دانشگاه سالمندان در ترکیه می باشد، که بر پیش فرض ها و مفاهیم نظری (تئوریک) تکیه دارد. راهکارهایی که در حوزه ی سالمند شناسی در جوامع امروزی داده شده، افزایش امید به زندگی و سالم دیده شدن می باشند. جدا از مشکلات جسمی، روحی و روانی، فرد سالمند کیفیت زندگی را در داشتن حس خوب تا سنین بالا و یا تا آخر عمر تعریف می کند. از اولین سوالاتی که به ذهن خطور می کند این است که چگونه این کیفیت زندگی به دست خواهد آمد؟ دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» یک فعالیت سالمند شناسی با مدل «یادگیری در طول عمر» در راستای این هدف می باشد. طرح درسی دو بعدی به شکل نظری و عملی مناسب با نیازهای سالمندان، اطلاعات مفید را منتقل کرده و از طرفی برای بدست آوردن استعداد و توانایی های جدید بر حسب جنسیت سالمندان کمک کننده می باشد. با افزایش توانایی ها و اطلاعات سالمندان در حوزه های ذهنی، فیزیکی و اجتماعی به افزایش کیفیت زندگی مرتبط با جنبه های بدنی، ذهنی، اجتماعی و در ادامه به حفظ سلامتی کمک می کند.

کلیدواژه ها: یادگیری، سلامتی، سالمند، تئوری عمل منطقی.

مقدمه

جدید برای مشارکت سالمندان موافق هستند. در راستای این موضوع در سال ۲۰۱۶ دانشگاه آکدنیز و انجمن ملی اجتماعی و کاربردی سالمند شناسی با همکاری شورای سالمندی در دانشکده ی سالمند شناسی دانشگاه آکدنیز، اولین دانشگاه سالمندان را به عنوان دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» افتتاح کردند و ۳۸۶ دانشجو جذب کردند که قریب به ۱۲۰۰ نفر ثبت نام کرده و در انتظار رسیدن نوبتشان هستند. دانشگاه «شصت سال به بالای نو شدن» محصول پروژه ی تحقیقی اطلس سالمندی ترکیه است که با تکیه بر تئوری «مدل یادگیری»، به سالمندان دروس عملی و نظری آموزش داده و در حفظ سلامتی شان موثر می باشد. سازمان بهداشت جهانی (WHO) سلامتی را برخورداری از

طبق آمار رسمی ترکیه درصد و تعداد سالمندان به سرعت در حال افزایش است (۱،۲،۳،۴). برخورداری از ارزش و احترام بالای سالمندان در گذشته، حمایت بهتر با وجود خانواده های پر جمعیت و بزرگ و کاهش پتانسیل حمایت خانواده های کم جمعیت و کوچک از سالمندان به عنوان یک دیدگاه کلی مورد قبول است (۵). اما شواهدی بر نادرست بودن این دیدگاه و رها نشدن سالمندان در نیمه راه از طرف خانواده های کم جمعیت و کوچک به طور حتم وجود دارد (۶،۷،۸) که نه تنها وظیفه ی حمایت و مراقبت از سالمندان را انجام می دهند بلکه جوامع مدرن سالمندان را دارای ارزش های مساوی با افراد دیگر میبندد و بر خلاف گذشته با ایجاد فرصت ها و موقعیت های

بیماری های روانی دیگر نیز در دوران پیری رو به رشد هستند. همچنین بیماری های تنفسی و عروقی نیز بیشتر شده اند. (۶-۲۰).

اهمیت نگهداری و مراقبت از سالمندان به دلیل تغییرات جمعیت شناسی افزایش پیدا کرده است. درصد بالایی از خدمات مراقبت و نگهداری از طرف خانواده و دوستان در خانه های شخصی سالمندان در حال انجام است (۱۲). بالاترین میزان نیاز به مراقبت برای افراد هشتاد سال به بالا متمرکز شده است و این گروه سنی از لحاظ آماری و تعداد در حال افزایش سریع هستند. یکی از نتایجی که این تغییر در بردارد، افزایش هزینه های سلامتی است (۶). به همین دلیل امروزه تلاش برای حفاظت از کیفیت زندگی، بالا بردن سلامتی، امکان استفاده ی همه ی افراد جامعه از خدمات بهداشتی و سلامت (public health)، از اصلی ترین اهداف مورد توجه واقع شده می باشد. کیفیت زندگی افراد، بر روی وضعیت، تعلق داشتن و آینده به عنوان یک مفهوم سه بعدی تعریف شده است. بعد وضعیت شامل: ابعاد روحی، روانی و فیزیکی، بعد تعلق شامل: مفاهیم اجتماعی، جامعه و محیط، بعد آینده شامل: رشد شخصی، اوقات فراغت و اشتغال را در بر دارد (۱۰). تجربه و تغییر از مزیت های یادگیری است. به نظر بوور و هیلگارد (۱۹۸۱) «یادگیری، پتانسیل رفتاری مربوط به تغییر رفتار و یا تکرار تجربه ی فرد در یک موقعیت مشخص است» (۲۱-۱۳). از دیدگاه اوسترمن «یادگیری، ایجاد تغییرات ثابت در پتانسیل رفتاری مربوط به تجربه های قبلی است» (۱۴). براساس این تعاریف، پتانسیل رفتاری موجود در دانشجویان دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» نتیجه ی یادگیری های قبلی آنان می باشد. در این دانشگاه پتانسیل رفتاری به صورت منطقی حمایت شده و با دوره ی آموزشی جدید باعث ایجاد تغییرات ثابت و کسب تجارب جدید می شود.

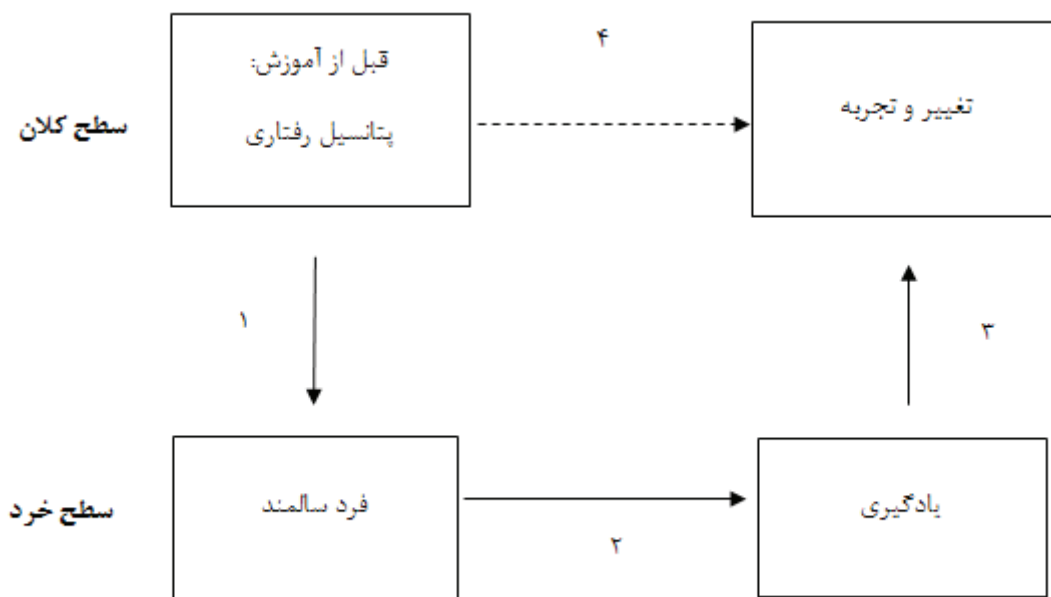
دانشگاه شصت سال به بالای «نو شدن» با مدل «نظریه علمی منطقی» کار می کند (۱۵-۲۲). این تئوری در حیطه روش شناختی فردگرایی جا گرفته و سطوح خرد و کلان موجود در این تئوری قابل توجه است. این مدل یا با نام دیگر «وان کولمان» به تفسیر واقعیت اجتماعی، اعمال فردی، اهمیت تبادلات بین سطوح خرد و کلان تاکید می کند (۱۶). بر این اساس در مدل دانشگاه شصت سال به بالا، سطح کلان (جامعه)، پتانسیل رفتاری موجود

آسایش کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه فقط نداشتن بیماری و نقص عضو تعریف میکند. این تعریف به دور از واقعیت و ناقص است. زیرا خلاقیت انسان را در مورد ایجاد سلامتی به هنگام بیماری نادیده می گیرد (۹). مفهوم سلامتی از لحاظ دیدگاههای مختلف دارای تعاریف متفاوتی است. از دیدگاه بیومدیکال، میزان سلامتی با آزمایش و تست های بالینی مشخص می شود. از دیدگاه کاربردی، میزان سلامتی با به جا آوردن نقش های اجتماعی، توانایی پاسخ گویی به نیازها و توانایی سازگاری با شرایط مشخص میشود. از نظر دیدگاه کمال گرایانه، سلامتی به عنوان تعادل بهینه بین جنبه های فیزیکی، هیجانی، اجتماعی، روحی و روانی در نظر گرفته می شود. از نظر دیدگاه ذهنی، تصورات مربوط به سلامتی و بیماری فرد مدنظر است. سلامتی به عنوان مخزن انرژی است که باعث رسیدن فرد به اهداف مهم در زندگی اش می شود (۱۹-۱۰).

آیا مفهوم بیماری در این دیدگاهها، فقدان فاکتورهای مورد توجه قرار داده شده در این دیدگاهها می باشد یا نه؟ آیا مفهوم بیماری در دیدگاه بیومدیکال، انحراف استاندارد در یافته های آزمایشگاهی، نتایج تست عملکرد و میانگین می باشد؟ آیا مفهوم بیماری در دیدگاه کاربردی، نقش های اجتماعی و پاسخ به انتظارات و بازدهی می باشد؟ آیا مفهوم بیماری در دیدگاه کمال گرایانه عدم تعادل دیده شده از بیرون می باشد؟ آیا مفهوم بیماری در دیدگاه ذهنی کمبود انرژی که رسیدن به اهداف شخصی را فراهم میکند، می باشد؟ پاسخ کوتاه به این سوالات و ترجیح یک سوال به سوال دیگر رویکرد خوبی نیست. زیرا اهمیت این چهار دیدگاه نسبت به موقعیت های مختلف در حال افزایش و یا کاهش است. برای مثال در یافته های آزمایشگاهی اگر انحراف از میانگین وجود داشته باشد هیچ کس آنرا مورد توجه قرار نخواهد داد. این دیدگاهها دارای ارزش برابری هستند و تعاریف سلامتی هستند که نسبت به موقعیت های مختلف میتوانند ترجیح داده شوند. ریسک ابتلا به بیماری سالخوردگی در حال افزایش است. در دوران جوانی بیماری های حاد و در سالخوردگی بیماری های مزمن بیشتر دیده می شود. آلزایمر به عنوان یکی از شایع ترین بیماری های مرتبط با سالخوردگی در نظر عوام مردم، رفته رفته در حال افزایش است (۱۱). در کنار بیماری آلزایمر بروز

و یا تجربه کردن) باید در فرد ایجاد شود. در این صورت با تعقیب خطوط شماره ۱، ۲ و ۳، در سطح کلان تغییر ایجاد می شود و تجارب جدید، پتانسیل رفتاری را افزایش می دهد. بدین وسیله در سطح خرد، انجام «عمل یادگیری» توسط فاعل «فرد سالمند» به سطح کلان نیز تاثیر کرده و به بهبود سلامتی کمک می کند.

برای حفظ سلامتی در افراد قبل از آموزش یعنی واقعیت اجتماعی (شرط جانبی مدل) را بیان می کند. هدف، ایجاد تغییر در این پتانسیل و یا ایجاد فرصت برای افزایش آن با کسب تجارب جدید است. اما براساس تئوری کنش اجتماعی، رسیدن به این اهداف به طور مستقیم امکان پذیر نیست ۴. برای همین باید به سطح خرد (فرد و یا فاعل) برگشته شود، به عبارت دیگر تغییر رفتار (یادگیری

شکل ۱: مدل دانشگاه شصت سال به بالای (نو شدن)

وقتی دورکایم روی واقعیت اجتماعی تمرکز می کند، با روش فردی شناختی روی فرد تمرکز می کند (۱۸). بدین ترتیب دیدگاه فردی مورد توجه قرار می گیرد. مدل دانشگاه شصت سال به بالا «نو شدن» با تاکید بر روش فردی شناختی یک مدل یادگیری برای سالمندان است که فرد و اعمال فردی را مورد توجه قرار می دهد. در این مدل تغییرات فردی ایجاد شده از یادگیری و تغییرات فردی ایجاد شده برای هدف و متکی به تئوری بوده که نه تنها باعث حفظ سلامت فردی می شود، بلکه در عین حال با ارتباط بین سطح خرد و کلان باعث ایجاد تغییرات مثبت در سلامت جامعه نیز می شود.

پتانسیل یادگیری سالمندان یک واقعیت اجتماعی است. مفهوم واقعیت اجتماعی که توسط دورکایم به علم هدیه داده شده، الگوهای اجتماعی علاوه بر فرد، از مجموع اعمال فردی ظاهر شده ولی منحصر به فرد و به عنوان یک طرح واقعی قبول می شود. (۱۷). سلامت جامعه نیز یک واقعیت اجتماعی است. دانشگاه شصت سال به بالا این دو واقعیت اجتماعی (سلامت اجتماعی و پتانسیل یادگیری) را در حیطه ی سالمندی به هم مرتبط کرده و با تاثیر بر پتانسیل یادگیری باعث ایجاد تغییر در رفتارهای مرتبط با سلامتی می شود و بدین ترتیب در بهبود سلامت اجتماعی به عنوان یک واقعیت اجتماعی تاثیر می گذارد.

References

1. TÜİK T. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu. Türkiye Nüfus İstatistikleri. 2000.
2. TÜİK T. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu. Türkiye Nüfus İstatistikleri. 2005.
3. TÜİK T. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu. Türkiye Nüfus İstatistikleri. 2010.
4. TÜİK T. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu. Türkiye Nüfus İstatistikleri. 2015.
5. Tufan I, Sahin S, Zengin MO, Kose MT, PALLAUF M, SCHULC E. The effect of GeroAtlas60+ Refresher University in preserving individual and community health. *Journal of Aging and Long-Term Care*;1(3):109-13. <https://doi.org/10.5505/jaltc.2018.99608>
6. Tufan İ. I. Türkiye Yaşlılık Raporu.
7. Tufan İ. Türkiye’de yaşlılığın yapısal değişimi. Koç Üniversitesi Yayınları; 2014.
8. Tufan İ. Antik çağdan günümüze yaşlılık ve yaşlanma. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. 2016.
9. Kunz V. Theorie rationalen Handelns: Konzepte und Anwendungsprobleme. Springer-Verlag; 2013 Jul 29.
10. Somaini B. Gesundheitsförderung und Prävention, Public Health. 2004.
11. Tufan I. Bakıma muhtaç: Türkiye’de Alzheimer Hastası yaşlıların bakımı. Koç Üniversitesi Yayınları; 2015.
12. Kocher G, editor. Gesundheitswesen Schweiz 2004-2006: eine aktuelle Übersicht. Huber; 2004. <https://doi.org/10.1024/1012-5302.18.1.64a>
13. Lenzen D. Pädagogische Grundbegriffe. Band 2: Jugend bis Zeugnis. Auflage, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt. 2001.
14. Freundner-Hagestedt S, Johannsen B. Altenpflege kompakt: Schlüsselbegriffe der Ausbildung und Praxis. Beltz; 2002.
15. Teil I. Einführung und Übersicht. Handbuch Modellbildung und Simulation in den Sozialwissenschaften. 2014 Oct 29.
16. Schaal S, Kunsch K, Kunsch S. Der Mensch in Zahlen. Springer Berlin Heidelberg; 2016. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-55399-8>
17. Kruse A, Wahl HW. Zukunft Altern: individuelle und gesellschaftliche Weichenstellungen. Springer-Verlag; 2009 Oct 13. <https://doi.org/10.1007/978-3-8274-2200-2>
18. Tufan I, Rester D, Şahin S, Seeberger B. Gutes Altern in der Türkei. *ProCare*. 2018 May;23(4):5-13. <https://doi.org/10.1007/s00735-018-0887-4>
19. Baenkler HW. Jahrbuch der medizinischen Innovationen. Schattauer Verlag; 2004.
20. Gadamer HG. Über die Verborgenheit der Gesundheit. *Erfahrungsheilkunde*. 2003 Oct; 52 (10): 644-9. <https://doi.org/10.1055/s-2003-43092>
21. Tufan I. Das Altern der türkischen Gesellschaft und neue Herausforderungen für die Sozialpolitik der Türkei. In Fortsetzung folgt 2017 (pp. 409-428). Springer VS, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-15450-9_19
22. Narendra KS, Mukhopadhyay S. Mutual learning: Part i-learning automata. In 2019 American Control Conference (ACC) 2019 Jul 10 (pp. 916-921). IEEE. <https://doi.org/10.23919/ACC.2019.8814751>